

שאל

אביר ויהי

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:24

יציאת השבת: 17:25

ט"ו טבת תשע"ג

גיליון מס' 98

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שבת

זהירות מחישובי קצין

וממגידי עתידות

"ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים."

חז"ל מתארים את המפגש: 'ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין, ונסתלקה ממנו שכילה.' (פסחים, נו ע"א).

מה העוון הגדול בגילוי הקץ? מדוע הקב"ה נטל מיעקב את השכינה?

יעקב נמצא ברגע מכריע. העברת השרביט לבניו. תקופת מעבר-בין תקופת האבות לתקופת גלות מצרים. כשמשתנים סדרי עולם, חסרה אותה יציבות לשלוות נפש, צצות ועולות תהיות ושאלות, מתערער הביטחון העצמי. ברגעים כאלו משתוקק האדם לוודאות ויציבות. אז מתרבים חוזי העתידות, המציירים לנו את העוה"ב. גם ביום-יום ישנם קשיים ואנו מחפשים את הביטחון. חיפוש מתמיד, כדי להסיר משהו מהערפל שבו הם מצויים. וממשך המדרש:

באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. באותו רגע מסתלקת השכינה אבל, מיד לאחר מכן אומרים בני יעקב: 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד'. דוקא, בתקופה של 'אתחלתא דגאולה' הסקרנות מתעצמת וישנה נטייה לחישוב קצין. אך האמונה בקב"ה נותנת כוח למעברים ולשינויים, אין לנו צורך בחשיפת העתיד אלא רק להמליך מדי יום את הקב"ה על העולם.

הרב מאיר נהוראי-כיפה

1. "ועשית עמדי חסד ואמת" א. מהו חסד של אמת? ב. באיזה כינוי נקראת החברה קדישא?
2. א. חסד שעושים עם המתים כי אין בו ציפייה לתשלום גמול. ב. גחש"א = ראשי תיבות גמילות חסד של אמת.
3. מה המקור בפרשתנו לפתגם הידוע: "תעלא בעידניה סגיד ליה" (-שועל בזמנו סגוד לו?) (רש"י) מהפסוק: "וישתחו ישראל על ראש המיטה".
4. ציין 2 פירושים לפסוק: "וישתחו ישראל על ראש המיטה". א. השכינה נמצאת למראשותיו של החולה. ב. שהיתה מיטתו של יעקב שלימה - שלא היו רשעים בבניו.
5. על שניים בתורה נאמר שהיו להם קשיי ראייה בגלל זקנה. מי הם? א. יצחק (כ"ו, 1). ב. יעקב (מ"ח, 10).
6. מה למדים מברכת יעקב ליוסף: "האלוקים הרועה אותי ... המלאך הגואל אותי"? למדים שקשה הפרנסה מהגאולה, שכן לגאולה מספיק מלאך ואילו לפרנסה יש צורך בקב"ה עצמו! (פסחים קי"ח).
7. "ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה" (מח, 20). מדוע נבחרו הם כסמל לברכה? בגלל שהם נולדו וגדלו במצרים ולמרות זאת שמרו על יהדותם, לכן הם מהווים סמל לכל יהודי שיהיה בגלות שישמור על דתו ועל מורשת אבותיו.
8. על מי בתורה נאמר שלא הכיר את: א. נכדיו? ב. אחייניו? א. יעקב. ב. עשו.
9. על מי בפרשתנו נאמרו הביטויים הבאים: א. פחז כמים? ב. חכלילי עיניים מיין? ג. רובץ בין המשפתיים? א. ראובן. ב. יהודה. ג. יששכר.
10. מי מבניו של יעקב התברך שיהיו בנחלתו שפע של: א. ענבים? ב. זיתים? א. יהודה. ב. אשר.
11. מה משמעות הביטוי שנאמר על יוסף: "בנות צעדה עלי שור"? שור = לראות וגם חומה. הבנות היו צועדות על החומה כדי לראות את יופיו של יוסף.
12. "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין": א. מה פירוש המילה בן פורת. ב. מדוע זכה יוסף שלא תשלוט בו ובזרעו עין הרע? (ברכות כ"א). א. בן פורת = בן-חן. ב. כי במפגש עם עמד לפני רחל והסתיר את אמו מעינו של עשו, וכן מנע את עינו מאשת פוטיפר.
13. בברכת יעקב נמשלו חלק מבניו לחיות. מי הם הבנים ולאילו חיות נמשלו? יהודה - אריה, יששכר - חמור, דן - נחש, נפתלי - אילה, בנימין - זאב.
14. אצל מי מבני יעקב נזכרו בברכתו החיות הבהמות: א. שור? ב. אתון? ג. סוס? א. שמעון ולוי. ב. יהודה. ג. דן.
15. כמה שנים חיו: א. יעקב? ב. יוסף? א. 147. ב. 110.
16. "גור אריה יהודה". ציין מילים נרדפות לאריה בתנ"ך. ליש, כפיר, שחל.

המשך שאלות ותשובות

19. שניים בספר בראשית השתמשו בביטוי: "התחת אלוקים אני", מי הם?
 א. יוסף אמר לאחיו.
 ב. יעקב אמר לרחל כשאמרה לו "הבה לי בנים".

20. ליהודה נאמר: "ישתחוו לך בני אביר". למי נאמר "ישתחוו לך בני אמך"?
 יצחק ברך את יעקב: "הוזה גביר לאחיר וישתחוו לך בני אמך".

17. "גור אריה יהודה". איזה שבט נוסף נמשל לאריה?
 "דן גור אריה יזנק מן הבשן" (דברים, ל"ג 22).

18. יוסף חי רק 110 שנים. מדוע לא חי עד 120 שנה?
 ליוסף הופחתו 10 שנים כנגד 10 פעמים ששמע מאחיו "עבדך אבינו" ולא מחה על תואר עבד שניתן לאביו! (5 פעמים שמע מהאחים ו-5 פעמים מהמתרגם).

חידון נושא פרסים

- מה הקשר של מרדכי אסתר והמן לפרשה? (רש"י)
- מילה מהפרשה: עצם, קפדו ראשי ותקבלו גבוה.

ההגרלה פעם בחודש באתר פרסומא.

את הפתרונות יש לשלוח אל: chidot@pirsuma.com ו sms למס' 0543038820

השלם את הפסוק

גור אריה יהודה, מטורף _____ עליה; כרע רבין פאריה וכלביא, מי יקימני. ותשב באיתן קשתיו, ויפוז זרעי ידיו; מידי אביר יעקב, משם _____ אכן ישראל. ויברכם ביום ההוא, לאמור, בך יברך ישראל לאמור, ישמך אלהים _____ וכמעשה; וישם את-אפרים, לפני מעשה. ברכת אביר, גברו על-ברכת הורי, עד- _____, גבעת עולם; תהיין לראש יוסף, ולקדקד גייר אזויו.

_____ הגאל אתי מכל-רע, יברך את-הנערים, ויקרא בהם שמי, ושם אבתי אברהם ויצחק; וידגו לרב, בקרב הארץ.

ויצא יוסף אתם, מעם _____; וישתחוו לאפיו, ארצה.

ויצו אותם, ויאמר אלהם אני _____ אל-עמי--קברו אתי, אל-אבתי;

בן פרת _____, בן פרת עלי-עין; בנות, צעדה עלי-שור.

וישב יוסף במצרים, הוא ובית אביו; ויוזי יוסף, _____ ועשר שנים.

השלימו את המילים החסרות בפסוק, חברו את האותיות הראשונות בכל מילה ותקבלו ביטוי הקשור לפרשה

זכות הלימוד בעלון מוקדשת לעילוי נשמת יוסף בן דוד הכהן ולרפואתם המהירה והשלמה של מינה בת נחמה, ליאב בן שגית

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל:

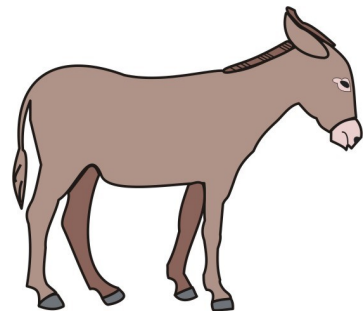
ShealAvicha@gmail.com

לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

הידעת?

יששכר חמור גרם

"יששכר, חמר גרם - רבין, בין המשפּתים." (מט, יד)
 בברכת יעקב את הבנים, מקבל יששכר את הכינוי "חמור גרם".
 מה העניין לכינוי זה?

על הפסוק "ויבא יעקב מן-השדה, בערב, ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא, כי שכר שכרתיך בנדאי בני" (בראשית ל' ט"ז) מפרש ה-"שפתי חכמים":

יעקב בא מן השדה, רכוב על חמורו, והיה רוצה להגיע אל אוהל רחל. אך בורא עולם הכניס דעה בחמור, שהיה נוער לפני אוהל לאה. שמעה לאה את נעירת החמור ויצאה לקראת יעקב. מפגישה זו נולד יששכר, ולכן נאמר- "יששכר חמור גרם", שהחמור היה הגורם.

עוד לא בא כבוש הזה בידות תימן בקרוב! שולחן מלכים

אוצרות חכמי תימן על חומש שמות

ניתן לזכות בהנצחה בספר ע"י תרומה חד פעמית

לפרטים וברורים 054-8401330